

Ministerstvo životného prostredia
Slovenskej republiky

**Schéma štátnej pomoci pre zlepšenie a rozvoj
infraštruktúry
pre ochranu ovzdušia
pre programové obdobie / roky 2007 – 2013
(regionálna pomoc)**

rekonštruovaná verzia v znení Dodatku č. 1, Dodatku č. 2, Dodatku č. 3
a Dodatku č. 4

Schválil:

Dátum:

Ing. Peter Žiga, PhD.
minister životného prostredia
Slovenskej republiky

**SCHÉMA ŠTÁTNEJ POMOCI
PRE ZLEPŠENIE A ROZVOJ INFRAŠTRUKTÚRY
PRE OCHRANU OVZDUŠIA
PRE PROGRAMOVÉ OBDOBIE / ROKY 2007 – 2013
(REGIONÁLNA POMOC)**

A. PREAMBULA

Predmetom schémy štátnej pomoci pre zlepšenie a rozvoj infraštruktúry pre ochranu ovzdušia (ďalej len „schéma“) je poskytovanie regionálnej investičnej pomoci na financovanie projektov v oblasti ochrany ovzdušia a minimalizácie nepriaznivých vplyvov zmeny klímy vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie so zámerom podporiť rozvoj regiónov prostredníctvom podpory investícií a vytváraním nových pracovných miest.

Cieľom pomoci je prispieť k zníženiu emisií základných a ostatných látok znečisťujúcich ovzdušie a skleníkových plynov prostredníctvom podpory projektov zameraných na dobudovanie infraštruktúry ochrany ovzdušia a infraštruktúry pre minimalizáciu emisií skleníkových plynov vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie.

Uvedené aktivity v konečnom dôsledku smerujú k zlepšeniu kvality jednotlivých zložiek životného prostredia.

Schéma zároveň vychádza z kontextu Operačného programu Životné prostredie.

B. PRÁVNY ZÁKLAD

Právny základ schémy tvorí:

1. nariadenie Komisie (ES) č. 1628/2006 z 24.10.2006 o uplatňovaní článkov 87 a 88 zmluvy na národnú regionálnu investičnú pomoc¹,
2. usmernenie pre národnú regionálnu pomoc na roky 2007 – 2013².

¹ Úradný vestník EÚ L 302, 1.11.2006, str. 29

² Úradný vestník EÚ, C 54, 4.3.2006, str. 13

3. Poskytnutie pomoci musí byť v súlade s ustanoveniami príslušných právnych predpisov upravujúcich poskytovanie pomoci zo zdrojov Spoločenstva - štrukturálnych fondov, najmä:

- nariadením Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1260/1999³ v platnom znení (ďalej len „všeobecné nariadenie“),
- nariadením Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 z 5. júla 2006 o Európskom fonde regionálneho rozvoja, a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1783/1999⁴ v platnom znení (ďalej len „nariadenie č. 1080/2006“),

ako aj s ustanoveniami platných právnych predpisov SR, najmä:

- zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov
- zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákona č. 137/2010 Z.z. o ovzduší v znení zákona č. 318/2012 Z.z. ,
- zákona č. 414/2012 Z. z. o obchodovaní s emisnými kvótami a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

C. ÚČEL POMOCI

Účelom pomoci je prispieť k rozvoju regiónov a k zlepšeniu kvality ovzdušia a znižovaniu emisií znečisťujúcich látok v ovzduší podporou investičných projektov zameraných na dobudovanie infraštruktúry ochrany ovzdušia a infraštruktúry pre minimalizáciu emisií skleníkových plynov vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie.

D. POSKYTOVATEĽ POMOCI

Poskytovateľom pomoci, vyhlasovateľom a vykonávateľom schémy je Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „poskytovateľ“):

³ Úradný vestník EÚ, L 210, 31.7.2006, str. 25

⁴ Úradný vestník EÚ, L 210, 31.7.2006, str. 79

Ministerstvo životného prostredia SR
Nám. E. Štúra 1
812 35 Bratislava
Tel.: 00421 2 5956 2617
Fax: 00421 2 5956 2110
E-mail: info@enviro.gov.sk
Internetová stránka: www.enviro.gov.sk, www.opzp.sk

E. PRIJÍMATEĽ POMOCI

V rámci tejto schémy môžu byť prijímateľmi:

1. Fyzické alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie

v zmysle § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka⁵, ktoré plánujú realizovať oprávnené projekty v zmysle tejto schémy, vykonávajú hospodársku činnosť a sú účastníkmi hospodárskej súťaže v tých oblastiach, do ktorých je zameraná pomoc podľa tejto schémy.

2. Organizácie zriadené orgánmi verejnej správy

príspevkové organizácie zriadené v súlade s § 21 ods. 5 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktoré vykonávajú hospodársku činnosť a sú účastníkmi hospodárskej súťaže v tých oblastiach, do ktorých je zameraná pomoc podľa tejto schémy.

3. Združenia s účasťou obcí⁶

Združenia s účasťou obcí, ktoré vznikli na základe zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov alebo § 20f až §21 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, ktoré vykonávajú hospodársku činnosť a sú účastníkmi hospodárskej súťaže v tých oblastiach, do ktorých je zameraná pomoc podľa tejto schémy.

4. Subjekty, ktoré sa stávajú účastníkmi hospodárskej súťaže

Všetky subjekty nespádajúce do niektorého z vyššie uvedených bodov 1. – 3., ktoré vykonávajú hospodársku (nielen podnikateľskú) činnosť a sú účastníkmi hospodárskej súťaže (umiestňujú tovary alebo služby na trh) v tých oblastiach, do ktorých je zameraná pomoc podľa tejto schémy, bez ohľadu na ich právnu formu a spôsob financovania.

Všetky vyššie uvedené formy prijímateľov pomoci sú ďalej v schéme súhrnne nazývané „podnik“.

Prijímateelia sa vzhľadom na ich veľkosť delia na:

a) Malé a stredné podniky (ďalej len „MSP“)

⁵ Zákon č. 513/1991 Z. z. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov

⁶ Napr. združenie miest a obcí, mikroregióny

Určujúcou definíciou MSP je definícia uvedená v čl. 2 ods. 7 a prílohe č. 1 nariadenia Komisie (ES) č. 800/2008 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné so spoločným trhom podľa článkov 87 a 88 zmluvy (Všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách)⁷.

b) Veľké podniky

Pomoc podľa tejto schémy je možné poskytnúť aj veľkému podnikateľovi. Ide o podnikateľa v zmysle § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka, ktorý nespĺňa aspoň jednu z podmienok definície MSP

Prijímateľmi pomoci môžu byť v rámci schémy i zahraničné osoby a podnikatelia so zahraničnou majetkovou účasťou v zmysle § 21 až 24 Obchodného zákonníka.

Oprávnenými prijímateľmi pomoci podľa tejto schémy **môžu byť** aj subjekty, ktoré sú povinnými alebo dobrovoľnými účastníkmi schémy obchodovania s emisiami skleníkových plynov (príloha č. 1 tabuľky A a B zákona č. 414/2012 Z. z. o obchodovaní s emisnými kvótami a o zmene a doplnení niektorých zákonov). V prípade, že tieto subjekty budú realizovať projekt, ktorý prispieva k zníženiu množstva emisií skleníkových plynov, v zmluve o poskytnutí nenávratného finančného príspevku sa zaviazajú, že nebudú obchodovať s pomernou časťou emisných kvót CO₂, ktoré boli ušetrené realizáciou projektu ktorá zodpovedá pomernej časti nenávratného finančného príspevku. Na základe zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku odovzdajú pomernú časť redukcie emisných kvót CO₂ (rozdiel medzi prideleným množstvom kvót na daný rok a skutočným množstvom kvót po predpokladanej realizácii projektu s ohľadom na pomer financovania z NFP), ktorá bude generovaná projektom, na účet SR v registri Únie, ktorý bude určený v zmluve o poskytnutí nenávratného finančného príspevku medzi prijímateľom a poskytovateľom.

Prijímateľom nesmie byť fyzická alebo právnická osoba, voči ktorej sa vykonáva inkasný príkaz vydaný na základe predchádzajúceho rozhodnutia Komisie, ktorým bola pomoc poskytnutá v minulosti tejto osobe vyhlásená za nezákonnú a nezlučiteľnú so spoločným trhom.

Prijímateľmi pomoci nemôžu byť podniky v ťažkostiach podľa usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach⁸.

Schéma štátnej pomoci sa nevzťahuje na subjekty, ktoré nevykonávajú hospodársku činnosť a ktoré nie sú účastníkmi hospodárskej súťaže v tých oblastiach, do ktorých je zameraná pomoc podľa tejto schémy.

F. OPRÁVNENÉ PROJEKTY

V súlade s nariadením Komisie (ES) č. 1628/2006⁹ sa táto schéma nevzťahuje na pomoc poskytovanú v týchto sektoroch:

⁷ Úradný vestník EÚ, L 214, 9.8.2008, str. 3

⁸ Úradný vestník EÚ C 244, 1.10.2004, str.2

⁹ Úradný vestník EÚ, L 302, 1.11.2006, str. 29

- rybolov a akvakultúra
- lodiarenský priemysel
- uhoľný a oceľarský priemysel
- priemysel syntetických vlákien

Táto schéma sa ďalej nevzťahuje na tieto druhy pomoci:

a) pomoc na podporu činností súvisiacich s vývozom, konkrétne pomoc priamo súvisiacu s vyvážanými množstvami, so zriaďovaním a prevádzkovaním distribučnej siete alebo s inými bežnými výdavkami súvisiacimi s vývozom,

b) pomoc, ktorá je podmienená uprednostňovaním používania domáceho tovaru pred dovážaným.

Regióny SR, ktoré sú oprávnené na poskytnutie pomoci podľa tejto schémy sú uvedené v regionálnej mape štátnej pomoci, ktorá tvorí prílohu č. 2 tejto schémy.

V rámci tejto schémy nie je možné poskytnúť regionálnu pomoc na veľký investičný projekt, ak celková výška pomoci zo všetkých zdrojov presahuje 75 % maximálnej výšky pomoci, ktorá by sa mohla poskytnúť v prípade investície s oprávnenými výdavkami vo výške 100 miliónov EUR na základe uplatnenia štandardného stropu pomoci platného podľa schválenej mapy regionálnej pomoci pre veľké podniky ku dňu, v ktorom sa má pomoc poskytnúť¹⁰.

Veľkým investičným projektom sa rozumejú počiatočné investície do kapitálových aktív s oprávnenými výdavkami nad 50 miliónov EUR, vypočítané na základe cien a výmenných kurzov platných v čase poskytnutia pomoci; veľký investičný projekt sa bude považovať za jediný, keď počiatočnú investíciu vynaloží v priebehu troch rokov jedna alebo viaceré spoločnosti a keď táto investícia pozostáva z fixných aktív kombinovaných ekonomicky nedeliteľným spôsobom.¹¹

V prípade veľkých podnikov nebude pomoc poskytnutá na projekty zahŕňajúce takú investíciu, ktorá by bola použitá na premiestnenie výrobných zariadení alebo poskytovania služieb z iného členského štátu EÚ¹².

Regionálna investičná pomoc sa udeľuje na počiatočné investície. Oprávnenými projektmi sú investičné projekty, ktoré predstavujú alebo sú súčasťou počiatočnej investície¹³ na:

- založenie nového podniku,
- rozšírenie existujúceho podniku,
- diverzifikáciu výroby podniku na nové, dodatočné výrobky,
- zásadnú zmenu výrobného procesu existujúceho podniku.

¹⁰ Článok 7 písm. e) nariadenia Komisie (ES) č. 1628/2006 z 24.10.2006 o uplatňovaní článkov 87 a 88 zmluvy na národnú regionálnu investičnú pomoc

¹¹ Článok 2 ods. 1 písm. g) nariadenia Komisie (ES) č. 1628/2006 z 24.10.2006 o uplatňovaní článkov 87 a 88 zmluvy na národnú regionálnu investičnú pomoc

¹² Bod 42) preambuly, článok 57 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1260/1999

¹³ Čl. 2 ods. 1 písm. c) nariadenia Komisie (ES) č. 1628/2006 z 24.10.2006 o uplatňovaní článkov 87 a 88 zmluvy na národnú regionálnu investičnú pomoc

a zároveň sú určené na dosiahnutie účelu pomoci podľa článku C. schémy.

Založenie nového podniku a rozšírenie existujúceho podniku (ako zdroja znečisťovania ovzdušia) je oprávneným projektom podľa tejto schémy len za podmienky, že bude odstavený existujúci zdroj znečisťovania ovzdušia a zároveň nedôjde k zvýšeniu kapacity, prípadne príkonu nového podniku (resp. zdroja znečisťovania ovzdušia) a celkové množstvo emisií znečisťujúcich látok sa zníži.

Diverzifikácia výroby podniku na nové, dodatočné výrobky a zásadná zmena výrobného procesu existujúceho podniku je možná len za predpokladu zníženia celkového množstva emisií znečisťujúcich látok.

Na poskytnutie pomoci sú oprávnené projekty spadajúce pod nasledovné skupiny aktivít podľa Programového manuálu Operačného programu Životné prostredie:

1. V oblasti ochrany ovzdušia

1. skupina: znižovanie emisií základných a ostatných znečisťujúcich látok v ovzduší najmä tuhých znečisťujúcich látok (PM₁₀, PM_{2,5}), SO₂, NO_x, benzén, VOC, NH₃, ťažkých kovov a PAH

Oprávnenými sú len projekty **existujúcich podnikov a to :**

- projekty zamerané na zníženie emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia inštaláciou BAT technológií (nie koncových technológií), ktorými sa dosiahnu nižšie hodnoty emisií než sú požadované platnými právnymi predpismi alebo sprísnené požiadavky podľa nových predpisov a strategických dokumentov EÚ (napr. zmena palivovej základne na environmentálne prijateľnejšie palivo (nie obnoviteľný zdroj energie), zmena surovinovej základne s nižším vznikom emisií znečisťujúcich látok, zmena princípu technológie výroby, ktorej výsledkom je zníženie emisií). Projekty musia spĺňať podmienku, že ide o zásadnú zmenu výrobného procesu existujúceho podniku.
- Projekty zamerané na BAT technológie určené v integrovanom povolení pre spaľovacie energetické zariadenia s menovitým tepelným príkonom od 20 MW do 50 MW za účelom zosúladenia so smernicou č. 96/61/ES resp. 1/2008/ES o IPKZ a spĺňajúce definíciu počiatočnej investície (ide o zásadnú zmenu výrobného procesu existujúceho podniku).
- Projekty zamerané na opatrenia investičného charakteru pre spaľovacie zariadenia za účelom zosúladenia s požiadavkami BAT podľa smernice o priemyselných emisiách^{13a} a zároveň spĺňajúce definíciu počiatočnej investície (ide o zásadnú zmenu výrobného procesu existujúceho podniku).

^{13a} Úradný vestník EÚ, L 334, 17.12.2010, str. 17, smernica Európskeho Parlamentu a Rady č. 2010/75/EÚ z 24. novembra 2010 o priemyselných emisiách (integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania životného prostredia) v platnom znení.

- Projekty zamerané na zavádzanie progresívnych technológií a technických opatrení¹⁴ umožňujúcich znížovanie emisií prchavých organických látok zo zdrojov znečisťovania ovzdušia, ktoré spĺňajú definíciu počiatočnej investície (ide o zásadnú zmenu výrobného procesu existujúceho podniku):
 - 1. technologické opatrenia na znížovanie obsahu VOC v regulovaných výrobkoch podľa smernice 2004/42/ES o obmedzení emisií prchavých organických zlúčenín unikajúcich pri používaní organických rozpúšťadiel v určitých farbách a lakoch a vo výrobkoch na povrchovú úpravu vozidiel a o zmene a doplnení smernice 1999/13/ES¹⁵ (napr. prechod výroby farieb a lakov a iných výrobkov na farby a laky obsahujúce menej VOC)
 - 2. technologické opatrenia umožňujúce znížovanie emisií VOC v zariadeniach spadajúcich pod smernicu 99/13/ES¹⁶ (v súlade s definíciami uvedenými v prílohe č. 1 uvedenej smernice¹⁷), napr. :
 - prechod na použitie vodou riediteľných farieb, lakov a lepidiel vo výrobnom procese a iné opatrenia spĺňajúce definíciu počiatočnej investície

2. V oblasti minimalizácie nepriaznivých vplyvov zmeny klímy vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie

1. skupina: Znižovanie emisií skleníkových plynov spolu so znížením emisií základných znečisťujúcich látok v oblasti výroby tepla, vrátane zmeny palivovej základne energetických zdrojov v prospech využívania obnoviteľných zdrojov

Oprávnenými sú len projekty existujúcich energetických podnikov, ktorých hlavným výrobným programom je výroba tepla a teplej vody a sú zacielené na zníženie emisií skleníkových plynov spolu so znížením emisií základných znečisťujúcich látok a to:

- projekty zmeny palivovej základne v prospech palív s nižším obsahom uhlíka obnoviteľných zdrojov energie ako je biomasa, bioplyn, slnečná energia, geotermálna energia na technologickom zariadení na výrobu tepla a teplej úžitkovej vody v kombinácii s kogeneráciou alebo bez nej
- výstavba alebo modernizácia primárnych a diaľkových rozvodov pre systémy centrálného zásobovania teplom¹⁸ (tzn. zlepšenie izolácie rozvodných potrubí)

¹⁴ Pod touto schémou nie sú oprávnené opatrenia na inštaláciu koncových technológií (napr. desulfurizačné zariadenia, zachytávacie zariadenia znečisťujúcich látok (PM10, PM2,5), SO₂, NO_x, benzén, VOC, NH₃, ťažkých kovov a PAH)

¹⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/42/ES z 21. apríla 2004 o obmedzení emisií prchavých organických zlúčenín unikajúcich pri používaní organických rozpúšťadiel v určitých farbách a lakoch a vo výrobkoch na povrchovú úpravu vozidiel a o zmene a doplnení smernice 1999/13/ES

¹⁶ Smernica Rady 1999/13/ES z 11. marca 1999 o obmedzení emisií prchavých organických zlúčenín unikajúcich pri používaní organických rozpúšťadiel pri určitých činnostiach a v určitých zariadeniach

¹⁷ Príloha č. 1 obsahuje tieto činnosti - polygrafia, odmasťovanie a čistenie povrchov, chemické čistenie, nanášanie náterov, následná povrchová úprava vozidiel, natieranie pásov a zvitkov, natieranie navíjaných drôtov, nanášanie lepidla, výroba obuvi, výroba náterových látok, lakov a tlačiarenských farieb a lepidiel, výroba farmaceutických výrobkov, výroba a spracovanie gummy, extrakcia rastlinných olejov a živočíšnych tukov a rafinácia rastlinných olejov, impregnácia dreva, laminovanie dreva a plastov

a zníženie úniku energetických médií vrátane úprav výmenníkových staníc tepla) len ako súčasť projektu zmeny palivovej základne na zdroji tepla z neobnoviteľného zdroja na obnoviteľný zdroj (prípadne aj v kombinácii s kogeneráciou) za účelom znížovania emisií základných znečisťujúcich látok za podmienky, že zdroj tepla aj rozvody vlastní jeden subjekt - prijímateľ.

Za **oprávnené projekty sa nepovažujú** investičné projekty, ktoré predstavujú pravidelné obnovovacie investície súvisiace s výmenou strojov, prístrojov, zariadení, technológií, špecializovaných prepravných prostriedkov a kontajnerov napr. v rámci opatrení modernizácie.

G. OPRÁVNENÉ VÝDAVKY

Oprávnenými výdavkami na účely obstarania **hmotného majetku**, vo forme pozemkov, budov, strojov, prístrojov, zariadení, je jeho obstarávacia cena v zmysle zákona o účtovníctve¹⁹.

Oprávnenými výdavkami na účely obstarania **nehmotného majetku**, vo forme patentových práv, licencií, know-how alebo nepatentovaných technických vedomostí, je jeho obstarávacia cena v zmysle zákona o účtovníctve¹⁹. Pri veľkých podnikoch sú takéto výdavky oprávnené len vo výške 50 % celkových oprávnených investičných výdavkov na projekt. Pri MSP sú tieto výdavky oprávnené v plnej výške. Pre MSP sú oprávneným výdavkom aj výdavky na prípravné štúdie a poradenstvo súvisiace s investíciou avšak len vo výške 50 % skutočne vynaložených výdavkov.²⁰

Investícia do hmotného a nehmotného majetku sa musí udržať v regióne, v ktorom sa pomoc poskytuje, najmenej päť rokov, resp. v prípade MSP tri roky **od ukončenia investície**.

Podmienka uvedená v predchádzajúcom odseku nebráni výmene zariadenia alebo vybavenia, ktoré v priebehu tohto päťročného obdobia zastaralo v dôsledku rýchlych technologických zmien, za predpokladu, že sa ekonomická činnosť v danom regióne počas tohto obdobia zachová.

Nehmotný majetok považovaný za odpisovateľný majetok musí byť používaný výlučne v podniku, ktorý dostáva pomoc, musí byť zakúpený od tretích strán na základe trhových

¹⁸ Musí byť splnená podmienka, že kombinovaná prevádzka výroby tepla a elektriny v prípade kogenerácie, ako aj rozvod tepla prinesie úspory primárnej energie alebo diaľkový rozvod tepla zabezpečí využitie odpadového tepla na účely diaľkového vykurovania

¹⁹ § 25 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov,

²⁰ Bod 51 Usmernení pre národnú regionálnu pomoc na roky 2007-2013 (2006/C 54/08), Úradný vestník EÚ, C 54, 4.3.2006

podmienok, musí byť zaradený do majetku podniku a zostať v podniku prijímajúcim pomoc minimálne päť rokov resp. tri roky v prípade malých a stredných podnikov²¹.

Oprávneným výdavkom **nie sú**:

- ❑ výdavky na obstaranie hmotného a nehmotného majetku vynaložené pred schválením žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku (s výnimkou prípravných štúdií a poradenstva uvedených vyššie),
- ❑ v sektore dopravy výdavky na obstaranie dopravných prostriedkov (ak sa jedná o hnutel'ný majetok²²),
- ❑ daň z pridanej hodnoty, ak je prijímateľ pomoci platcom DPH,
- ❑ bankové poplatky, colné a daňové poplatky,
- ❑ platené úroky, pokuty a penále,
- ❑ prevádzkové náklady,
- ❑ výdavky na kontrolné audity
- ❑ iné nešpecifikované výdavky bezprostredne nesúvisiace s realizáciou projektu

Rozsah oprávnených výdavkov je vypracovaný v zmysle príslušných dokumentov centrálného koordinačného orgánu v programovom období 2007-2013 a bude pri zachovaní podmienok tejto schémy štátnej pomoci podrobnejšie upravený i vo výzve na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok, v Programovom manuáli Operačného programu Životné prostredie a Usmernení Riadiaceho orgánu k oprávnenosti výdavkov.

S výnimkou prípadov MSP by nadobudnutý majetok mal byť nový. V prípade, že na nadobudnutie majetku bola už v minulosti poskytnutá pomoc z verejných zdrojov (bez ohľadu na subjekt, ktorý mal majetok v držbe) musia byť oprávnené náklady znížené o výšku tejto pomoci.

H. FORMA POMOCI

Pomoc podľa tejto schémy sa realizuje formou poskytnutia nenávratného finančného príspevku. Nenávratný finančný príspevok sa poskytuje systémom predfinancovania, na základe predložených účtovných dokladov alebo systémom refundácie, v prípade rozhodnutia poskytovateľa po dohode s prijímateľom a v prípade záverečných platieb pri uplatnených systémoch predfinancovania, na základe predložených uhradených účtovných dokladov preukazujúcich skutočnú výšku oprávnených výdavkov. Nenávratný finančný príspevok sa neposkytuje formou zálohy.

²¹ Lehota piatich, resp. troch rokov sa počíta odo dňa, keď bol majetok zaradený do majetku podniku v zmysle príslušných účtovných predpisov Slovenskej republiky.

²² Článok 4 bod 7 nariadenia Komisie (ES) č. 1628/2006 z 24.10.2006 o uplatňovaní článkov 87 a 88 zmluvy na národnú regionálnu investičnú pomoc

I. VÝŠKA A INTENZITA POMOCI

1. Výšku pomoci predstavuje súčet jednotlivých hodnôt vyplateného nenávratného finančného príspevku.

2. Minimálna výška pomoci nie je stanovená.

3. Intenzita pomoci je hrubá suma pomoci vyjadrená ako percento oprávnených výdavkov projektu. Všetky použité číselné údaje sa uvádzajú pred odpočítaním dane alebo iných poplatkov.

Intenzita pomoci pre investičné projekty podľa článku F. tejto schémy sa vypočíta ako percento poskytnutej pomoci z oprávnených investičných výdavkov. Pretože pomoc bude poskytovaná počas viacerých rokov, intenzita pomoci sa vypočíta podľa vzorca (diskontovaná výška pomoci/diskontované oprávnené výdavky) x 100 a vyjadruje sa v percentách.

4. Na základe výpočtu intenzity pomoci nesmie percentuálna intenzita pomoci presiahnuť maximálnu intenzitu pomoci uvedenú v platnej mape regionálnej pomoci na roky 2007-2013²³. V tabuľke č. 1. sú uvedené horné limity pre jednotlivé regióny.

5. V prípade malých podnikov sa maximálna intenzita uvedená v tabuľke č. 1 zvyšuje o 20%. V prípade stredných podnikov sa maximálna intenzita uvedená v tabuľke č. 1 zvyšuje o 10%²⁴.

6. Zostatok nákladov musí žiadateľ o poskytnutie pomoci kryť z vlastných zdrojov alebo zdrojov iných ako štátny rozpočet Slovenskej republiky.

Tabuľka č. 1: Limity podľa mapy regionálnej pomoci pre roky 2007-2013²⁵

Regióny podľa čl. 87(3)(a)	Maximálna intenzita pomoci
Západné Slovensko	40%
Stredné Slovensko	50%
Východné Slovensko	50%

Pre stanovenie výšky a intenzity pomoci na obstaranie hmotného a nehmotného majetku je rozhodujúce miesto realizácie oprávneného projektu prijímateľa (nie jeho sídlo).

²³ Mapa regionálnej pomoci je prílohou č.2 tejto schémy

²⁴ Toto zvýšenie nie je možné podľa mapy regionálnej pomoci uplatniť v prípade investičných projektov s oprávnenými výdavkami presahujúcimi 50 mil. EUR.

²⁵ Región NUTS II Bratislavský kraj (celé územie Bratislavského samosprávneho kraja) nie je v rámci tejto schémy na podporu oprávnený.

J. KRITÉRIUM NEVYHNUTNOSTI

Pomoc podľa tejto schémy môže byť prijímateľovi pomoci poskytnutá iba za splnenia nasledovných podmienok:

- a) prijímateľ pomoci podal žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku vrátane povinných príloh (ďalej len „žiadosť“) spolu s projektom a jeho povinnými prílohami pred začatím prác na projekte,
- b) vo vzťahu k žiadosti a na základe podrobného preskúmania poskytovateľ pomoci písomne potvrdil, že projekt spĺňa podmienky oprávnenosti ustanovené v rámci tejto schémy.

V súlade s procesom schvaľovania žiadostí o nenávratný finančný príspevok v prípade projektov podporovaných na základe Operačného programu Životné prostredie sa písomným potvrdením rozumie rozhodnutie poskytovateľa o schválení žiadosti o nenávratný finančný príspevok.

Ak sa práce začnú predtým, ako sa splnia tieto podmienky projekt nie je oprávnený na poskytnutie pomoci podľa tejto schémy. Začatím prác na projekte sa rozumie buď začatie stavebných prác, alebo prvá právne záväzná povinnosť objednať zariadenie. Nerozumie sa ním však vykonávanie predbežných štúdií na posúdenie realizovateľnosti projektov bez ohľadu na ich prvenstvo.²⁶

Pomoc v rámci tejto schémy môže byť poskytnutá iba vtedy, ak bude preukázaná jej potreba pre dosiahnutie cieľov stanovených v príslušnom projekte, t. j. musí byť zjavná spojitosť medzi poskytovanou pomocou a oprávnenými výdavkami projektu, doložená finančnou analýzou, dokazujúcou potrebu spolufinancovania projektu z prostriedkov určených na realizáciu tejto schémy.

Pomoc nemôže byť poskytnutá retroaktívne pred dňom rozhodnutia poskytovateľa o schválení žiadosti o nenávratný finančný príspevok.

Pomoc musí byť účinne monitorovaná zo strany poskytovateľa pomoci.

²⁶ Čl. 5 nariadenia Komisie (ES) č. 1628/2006 z 24.10.2006 o uplatňovaní článkov 87 a 88 zmluvy na národnú regionálnu investičnú pomoc

K. ĎALŠIE PODMIENKY POSKYTNUTIA POMOCI

- Podanie žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku (ďalej len „žiadosť“) vrátane projektu a povinných príloh a preukázanie, že bez poskytnutia pomoci nie je možné projekt zrealizovať.
- Preukázanie zabezpečenia finančnými zdrojmi vo výške požadovanej na predkladaný projekt. Prijímateľ pomoci musí poskytnúť finančný príspevok vo výške najmenej 25 % oprávnených nákladov vo forme, ktorá nezahŕňa žiadnu verejnú podporu, a to buď z vlastných zdrojov, alebo prostredníctvom externého financovania.
- Uvedenie spolufinancujúceho subjektu v prípade, že žiadateľ požiadal o finančné zabezpečenie i z iných zdrojov v rozsahu rozdielu medzi vlastnými zdrojmi, výškou požadovanej pomoci a celkovými výdavkami na projekt.
- Písomný dokument, vydaný príslušným orgánom, nie starší ako 3 mesiace, preukazujúci, že žiadateľ nie je v konkurze, likvidácii, v súdom určenej správe alebo v akomkoľvek inom podobnom konaní a nie je daňovým dlžníkom.
- Písomný dokument, vydaný príslušným orgánom, nie starší ako 3 mesiace, preukazujúci splnenie povinností týkajúcich sa úhrady daní v súlade s právnymi predpismi.
- Písomný dokument, vydaný príslušným orgánom, nie starší ako 3 mesiace, preukazujúci splnenie povinností týkajúcich sa úhrady poistného na zdravotné a nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie a na poistenie v nezamestnanosti platených zamestnávateľom podľa osobitných predpisov.
- Splnenie povinnosti prijímateľa pomoci postupovať podľa zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- Vrátenie tej časti pomoci, o ktorú bola prekročená maximálna intenzita pomoci podľa článku I. tejto schémy, v prípade, ak prijímateľ získa (kumuláciou z viacerých zdrojov) pomoc, ktorá prekračuje maximálnu intenzitu pomoci.
- Prijímateľ oznamuje poskytovateľovi každú pomoc, ktorá mu bola poskytnutá, okrem pomoci poskytnutej podľa tejto schémy, a to po dobu odo dňa podania žiadosti o nenávratný finančný príspevok do uplynutia piatich rokov od ukončenia projektu, v prípade malých a stredných podnikov do uplynutia troch rokov od ukončenia projektu.
- Prijímateľ môže v rámci tejto schémy predložiť viac projektov.

L. KUMULÁCIA POMOCI

Výška a intenzita pomoci stanovené v článku I. tejto schémy sa vzťahujú na celkovú výšku verejnej podpory pre podporované projekty bez ohľadu na to, či je takáto podpora financovaná z miestnych, regionálnych, národných zdrojov alebo zo zdrojov Spoločenstva.

Pomoc podľa tejto schémy sa v súvislosti s tými istými oprávnenými výdavkami alebo s tým istým investičným projektom nemôže kumulovať so žiadnou inou štátnou pomocou alebo s inými spôsobmi financovania, či už ide o financovanie zo strany Európskeho spoločenstva alebo o vnútroštátne financovanie²⁷, ak by sa v dôsledku takejto kumulácie prekročila intenzita pomoci stanovená podľa článku I. tejto schémy.

Pomoc podľa tejto schémy sa v súvislosti s tými istými oprávnenými výdavkami nemôže kumulovať ani s podporou de minimis podľa nariadenia Komisie (ES) č.1998/2006 z 15. decembra 2006 o uplatňovaní článkov 87 a 88 zmluvy na pomoc de minimis, ak by sa touto kumuláciou prekročila maximálna intenzita pomoci podľa článku I. tejto schémy.

Kumulácia štátnej pomoci je vždy viazaná na konkrétny oprávnený projekt.

M. MECHANIZMUS POSKYTOVANIA POMOCI

Pomoc v pôsobnosti tejto schémy bude poskytovaná prostredníctvom poskytnutia spolufinancovania investičných projektov prijímateľa. Projekty budú spolufinancované z prostriedkov štrukturálnych fondov a z prostriedkov štátneho rozpočtu.

Podrobné podmienky, za akých sa prijímatelia môžu uchádzať sa o poskytnutie pomoci, zverejní poskytovateľ prostredníctvom informačných médií v príslušnej výzve na predkladanie projektov.

N. ROČNÝ ROZPOČET

Maximálny objem finančných prostriedkov určených na realizáciu schémy pre roky 2007-2013 v rámci spolufinancovania zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu je uvedený vo Finančnom pláne Operačného programu Životné prostredie, ktorý tvorí prílohu č. 3 schémy. Sumy uvedené vo finančnom pláne predstavujú maximálnu výšku prostriedkov, ktorá môže byť v uvedených rokoch schválená na projekty spolufinancované zo štrukturálnych fondov

²⁷ vrátane poskytovania pomoci podľa osobitného zákona, napr. zákon č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov; zákon č. 561/2007 Z. z. o investičnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 414/2012 Z. z. o obchodovaní s emisnými kvótami a o zmene a doplnení niektorých zákonov

(len Európskeho fondu regionálneho rozvoja pre OPŽP) a Kohézneho fondu vrátane projektov, ktoré sú v pôsobnosti tejto schémy.

Pri poskytovaní štátnej pomoci bude dodržaný pomer spolufinancovania z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu určený v rámci Operačného programu Životné prostredie v súlade s článkom 53 všeobecného nariadenia (príloha III nariadenia).

Objem finančných prostriedkov určených na realizáciu schémy oznámi poskytovateľ na svojej webovej stránke do 15 dní od nadobudnutia účinnosti schémy.

O. TRANSPARENTNOSŤ A MONITOROVANIE

Transparentnosť schémy a zabezpečenie zverejnenia všetkých schválených nenávratných finančných príspevkov zabezpečuje poskytovateľ v zmysle nariadenia Komisie (ES) č. 1828/2006²⁸ z 8. decembra 2006, ktorým sa stanovujú vykonávacie pravidlá nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde, a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Európskom fonde regionálneho rozvoja v platnom znení (ďalej len „vykonávacie nariadenie“) a ustanovení zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov.

Poskytovateľ vedie centrálnu evidenciu pomoci, ktorá obsahuje úplné informácie o každej pomoci poskytnutej v rámci schémy a je premietnutá do IT monitorovacieho systému.

Poskytovateľ a Slovenská agentúra životného prostredia zabezpečujú zber, sledovanie a vyhodnocovanie údajov na úrovni projektov potrebných na monitorovanie pomoci.

Poskytovateľ a Slovenská agentúra životného prostredia zabezpečujú zber, sledovanie a vyhodnocovanie finančných a štatistických informácií o vykonávaní pomoci.

Poskytovateľ a Slovenská agentúra životného prostredia zabezpečujú sledovanie monitorovacích ukazovateľov na úrovni operačných cieľov a zabezpečujú ich sumarizovanie a vyhodnocovanie.

Poskytovateľ zabezpečuje vypracovanie ročnej monitorovacej správy na úrovni operačného cieľa a správy o poskytnutej štátnej pomoci v rámci schémy za každý kalendárny rok.

Poskytovateľ poskytne v zmysle § 28 zákona o štátnej pomoci²⁹ do konca februára nasledujúceho kalendárneho roku Ministerstvu financií Slovenskej republiky súhrnnú správu o poskytnutej štátnej pomoci za predchádzajúci kalendárny rok.

²⁸ Úradný vestník. EÚ L 371, 27.12.2006, str. 1

²⁹ Zákon č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov

Poskytovateľ kontroluje dodržiavanie všetkých podmienok stanovených v tejto schéme a kontroluje dodržiavanie maximálnej výšky pomoci podľa článku I. schémy. Poskytovateľ informuje prijímateľa pomoci, že mu poskytuje štátnu pomoc.

Poskytovateľ uchováva doklady týkajúce sa každej poskytnutej pomoci počas 10 rokov od dátumu jej poskytnutia a záznamy týkajúce sa schémy počas 10 rokov od dátumu, kedy bola poskytnutá posledná individuálna pomoc v rámci schémy.

P. KONTROLA A VNÚTORNÝ AUDIT

Vykonávanie finančnej kontroly pomoci vychádza z legislatívy EÚ (všeobecné nariadenie; vykonávacie nariadenie; nariadenie č. 1080/2006 a nariadenie Rady ES č. 2185/96 z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi³⁰) a z legislatívy SR (zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Subjektmi zapojenými do finančnej kontroly a vnútorného auditu sú:

- a) poverení zamestnanci poskytovateľa a Ministerstva financií SR;
- b) Najvyšší kontrolný úrad SR;
- c) Správy finančnej kontroly;
- d) Kontrolné orgány EÚ;
- e) útvar vnútorného auditu poskytovateľa a Ministerstvo financií SR;
- f) Slovenská agentúra životného prostredia.

Prijímateľ pomoci umožňuje poskytovateľovi vykonanie kontroly použitia pomoci a preukazuje oprávnenosť vynaložených výdavkov a dodržanie podmienok poskytnutia pomoci. Poskytovateľ kontroluje dodržanie podmienok, za ktorých sa pomoc poskytla, ako aj ostatné skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na správnosť a účelovosť poskytnutej pomoci. Poskytovateľ kontroluje predovšetkým hospodárnosť a účelnosť použitia poskytnutej pomoci a dodržanie podmienok zmluvy a schémy. Za týmto účelom je poskytovateľ oprávnený vykonať kontrolu priamo u prijímateľa pomoci.

Prijímateľ pomoci vytvára zamestnancom poskytovateľa vykonávajúcim kontrolu, ako aj subjektom zapojeným do finančnej kontroly a vnútorného auditu, primerané podmienky na riadne a včasné vykonanie kontroly a poskytuje im potrebnú súčinnosť a všetky vyžiadané informácie a listiny týkajúce sa najmä riešenia projektu, stavu jeho rozpracovanosti, špecifikácie použitia pomoci, jej predpokladané ďalšie použitie atď.

³⁰ Úradný vestník ES, L 292, 15.11.1996, str. 2. Mimoriadne vydanie v slovenskom jazyku Kapitola 09 Zväzok 01, str. 303 - 306

R. PLATNOSŤ A ÚČINNOSŤ SCHÉMY

Schéma nadobúda platnosť a účinnosť dňom uverejnenia v Obchodnom vestníku. Poskytovateľ zabezpečí uverejnenie schémy na svojich webových stránkach.

Zmeny v schéme je možné vykonať formou písomných dodatkov ku schéme, pričom každý dodatok nadobúda účinnosť dňom jeho zverejnenia v Obchodnom vestníku.

Zmeny v európskej legislatíve podľa článku B. alebo v akejkoľvek s ňou súvisiacej legislatíve musia byť premietnuté do schémy v priebehu šiestich mesiacov od nadobudnutia ich účinnosti.

Účinnosť schémy končí dňa 30. júna 2014. Žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku je potrebné predložiť najneskôr 31. marca 2014. Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku s prijímateľom pomoci je možné uzatvárať po schválení žiadosti do 30. júna 2014. Preplácanie oprávnených výdavkov skončí 31. decembra 2015.

S. PRÍLOHY

Súčasťou schémy sú nasledujúce prílohy:

- Príloha č. 1 – Definícia malých a stredných podnikateľov podľa čl. 2 ods. 7 a prílohy č. 1 nariadenia Komisie (ES) č. 800/2008 z 9. augusta 2008 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné so spoločným trhom podľa článkov 87 a 88 zmluvy (Všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách), Ú. v. L 214, 9.8.2008, str. 3
- Príloha č. 2 – Regionálna mapa štátnej pomoci SR
- Príloha č. 3 – Finančný plán Operačného programu Životné prostredie

Všetky prílohy schémy poskytovateľ uverejní spolu s výzvou na predkladanie žiadostí.